

Nr 63

Utlåtande i anledning av motioner om åtgärder för att genom ideella organisationer stödja visning av kvalitetsfilm.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 965 av herrar *Göran Karlsson* och *Palm* samt II: 1118 av herr *Gustavsson* i Nässjö m. fl. föreslås, att riksdagen hemställer hos Kungl. Maj:t om åtgärder för att genom ideella organisationer stödja visning av kvalitetsfilm.

Motionärerna anför att film vid sidan av t. ex. teater, musik och litteratur utgör en väsentlig kulturfaktor och att samhället härvidlag har ett ansvar för att så många människor som möjligt ges tillfälle att komma i kontakt med kulturella aktiviteter. Detta är ett självklart rättvisekrav. I dag är således åtskilliga teater-, musik-, litteratur- och utställningsaktiviteter föremål för både statligt och kommunalt stöd. Stöd utgår i ytterst begränsad omfattning till vissa filmaktiviteter.

Som helhet betraktat gäller speciellt för filmens område att repertoaren bestäms av kommersiella hänsyn i första hand. Detta drabbar framför allt landsorten. Ur jämlikhetssynpunkt är det väsentligt att även människor utanför storstadsområdena ges möjlighet att ta del av ett kvalitetsbetonat filmutbud.

Förutsättningarna måste ändras så att större möjligheter skapas både för produktion och för inköp och visning av kvalitetsfilm. Främst förefaller insatser på två plan vara väsentliga. Dels måste staten ekonomiskt stödja kvalitetsfilm i produktions- och distributionsled, dels måste en organisation skapas, som kan handha visning och övriga aktiviteter i anslutning till denna. Den organisation som bör handha visningen måste bedriva sin verksamhet på icke-kommersiell bas. Därför framstår det som naturligt att ideella organisationer får handha verksamheten.

Folketshusföreningarnas riksorganisation, Våra gårdar — en organisation för nykterhetsrörelsens samlingslokaler — och Bygdegårdarnas riksförbund är alla ideella organisationer. De har egna lokaler, erfarenhet av biografverksamhet och speciell medlemsstruktur.

Ett principiellt ställningstagande för ett statligt stöd till visning av kvalitetsfilm bör kunna bli vägledande för den nu arbetande filmutredningen.

Beträffande motiveringen i övrigt torde få hänvisas till motion II: 1118.

Remissyttranden

Över motionerna har yttranden inhämtats från statens filmgranskningsråd och Svenska filminstitutet.

Statens filmgranskningsråd finner det synnerligen angeläget att åtgärder vidtas för att stödja visning av kvalitetsfilm. Hur detta skall ske torde rådets mening lämpligen närmare utredas av den nu sittande filmutredningen. Rådet föreslår därför att motionerna överlämnas till nämnda utredning för att tas i beaktande i utredningens fortsatta arbete.

Svenska filminstitutet nämner att stöd till visning av kvalitetsfilm vid skilda tillfällen förordats av institutet. Detta har bl. a. lett till att kommunalt subventionerade biografer numera finns i Gävle och Norrköping.

Enligt institutet skall filmutredningen enligt sina direktiv arbeta med frågan om visning av kvalitetsfilm i landsorten.

Utskottet

Enligt vad utskottet erfarit avser filmutredningen 1968 att i kommande betänkanden framlägga förslag om stöd till såväl produktion som distribution av kvalitetsfilm.

Då filmutredningens förslag bör avvaktas innan ytterligare åtgärder på området övervägs, anser sig utskottet böra hemställa,

att de likalydande motionerna I: 965 och II: 1118 inte må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 10 november 1970

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Axel Kristiansson* (cp), Helge Karlsson (s), Kilsmo (fp), Karl Gustav Pettersson (s), Nyquist (s), Blomquist (m), fröken Pehrsson (cp) och fru Florén-Winther* (m);

från a n d r a kammaren: fru Eriksson i Stockholm (s), herrar Larsson i Borrbö (cp), Rimås (fp), fru Ekroth (s), herrar Johansson i Simrishamn* (s), Johansson i Skärstad (cp), Wiklund i Härnösand (s), Andersson i Örebro (fp), Hugosson (s), Nilsson i Agnäs (m) och herr Rosqvist* (s).

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.